

ZYGMUNT ŁUPINA

ur. 1929; Obrocz

Miejsce i czas wydarzeń	Włodawa, PRL
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", stan wojenny (1981-1983), internowanie

Ośrodek internowania we Włodawie

We Włodawie przebywałem do kwietnia [19]82 roku. W kwietniu zlikwidowano internat włodawski, a kolegów rozwieziono do Lublina, do Kwidzyna i do Załęża koło Rzeszowa, w tym i mnie tam. Najgorsze warunki – byłem w trzech ośrodkach internowania – były we Włodawie, choć poprawiały się te warunki. Na przykład na Boże Narodzenie, kiedy nasi koledzy, KUL-owcy szczególnie, ale wierzący koledzy chcieli się przełamać opłatkiem z klawiszami, to klawisze nie chcieli. Odwracali się i odmawiali. Ale na Wielkanoc to zaprosiliśmy ich na śniadanie i przyszli do celi, a co więcej wzięli nawet udział w poniedziałek powielkanocny w śmigusie-dyngusie. Laliśmy się wszyscy, pootwierali cele i oblewaliśmy się. To jest dowód, że stanowisko tych klawiszy się zmieniało. Bo oni byli nabuzowani indoktrynacją, że przywożą tutaj bandytów, którzy przygotowywali się do mordowania dzieci, milicjantów, SB-ków, członków partii. I oni tak na nas patrzyli jak na zbójów. Ale później przekonywali się stopniowo jakimi ludźmi jesteśmy. Z niektórymi z nich nawiązywaliśmy poprawne, a nawet przyjazne stosunki. Byli tacy, którzy wynosili grypsy, byli tacy, którzy... Na przykład było widzenie w niedzielę i przyjeżdżała żona, która akurat tego dnia obchodziła imieniny. I internowany mówi do tego właśnie człowieka: „Proszę Pana, mógłby się Pan postarać jakieś kwiaty, żebym ja żonie wręczył na widzeniu?” „Załatwione.” I we Włodawie kupił bukiet kwiatów, przyniósł. Natomiast zupełnie inne warunki mieliśmy w Załężu koło Rzeszowa. Cele były otwarte. Kontakty między celami. Nie było wyznaczonych godzinnych spacerów jak we Włodawie – godzina spaceru i do celi – ale po śniadaniu otwierano i mogliśmy wychodzić na podwórze.

Data i miejsce nagrania	2005-03-07, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"